

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellvs De Angelo Cvstode R. P. Francisci Albertini Soc. Iesv Theologi

Albertini, Francesco

Coloniae Agrippinae, M.D.C.XIV

Cap. 2. Omnibus prouincijs, regnis, ac regionibus præcipuis vniuersi orbis
assignantur à Deo ad eorundem custodiam certi Angeli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46785](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46785)

CUSTODE. CAP. II. 7

populum ad deuotionem eiusdem
Angeli excitaret; eum qui Moyfi ap- *Exod. 20*
paruerat, dicit fuisse Angelum, qui
maiestatē Dei repræsentabat. quasi
hortaretur illos, vt erga Angelum
hunc gratos se præberent, cuius mi-
nisterio legem receperant. Tali ta-
men differentia, quod repræsentans
(Angelus) maiestatem Dei, aut per-
sonam aliorum sanctorum, induit
similiter speciem conformem qua-
litati personæ repræsentatæ: quan-
do autem non comparat vice alte-
rius, formam inuenis assumit vt
colligere est ex Hierarchia cœlesti
S. Dionysij Areopagitæ, & appari- *Cap. 12*
tione ipsius Angeli.

CAPVT II.

OMNIBVS PROVINCIIS,
regnis ac regionibus præcipuis vniuer-
si orbis, assignantur à Deo ad eorun-
dem custodiam certi
Angeli.

Qvæ admodū in ordinato re-
gimine particularib. officijs
A 4 pecu-

6 DE ANGELO

peculiares idem personæ præficiuntur, vt cuilibet facilius sit, impositam sibi prouinciam sustinere pariter sapientissimo Deo placuit Mundum hunc gubernari per Angelos, & elementis, corporibus, animalibus, prouincijs, exercitijs, ciuitatibus, regionibus, templis, sacris locis, & familijs Angelos protectores attribuit. Atque vt à primo exordium fiat, Angelos præfidere quatuor elementis, terræ, aquæ, aeri, & igni, ex Apocalypsi constat, *Angelus exiuit, qui habebat potestatem supra ignem, & alibi: Audiui Angelum aquarum,* quod pleriq; Doctores interpretantur ad hoc propositum, de concessa illi potestate aquas continendi aut effundendi. Et summatim ne singula enumeremus, sententia Augustin. Origenis, Nazianz. Thomæ Aquinat. & aliorum patrum est, res omnes corporales gubernari manibus Angelorum.

De animalibus insuper Angelis cura est: cum enim iuxta doctrinam supra-

*Angeli
custodes
elementorum.*
Apoc. 14.
Apoc. 16
Arg 3 de
Trin c. 4.
Orig ho.
13 in Nā.
Nazian.
erat 2
de Theol.
S. Thom
1. p q 113.
art. 2.
Et lib 3
con gent.
sap 83.

CUSTODE. CAP. II. 9

supradicti Thomæ rebus natura di-
uersis, diuersi quoq; vt eas dirigant
Angeli præfiantur, quælibet ani-
malium species proprium postulat
Angelum, cuius opera ab interitu
præseruetur.

De Prouincijs quod docemus cla-
rissimum est, & sentiunt cõmuniter
S. Patres, deputari ad gubernationẽ
illarum particulares Angelos, qua-
si Principes quosdam, vt egregiẽ de-
monstrat S. Basil. lib. 3. cont. Euno-
mium, vbi in hæc verba loquitur.
Quod verò rursus sint quidam An-
geli vniuersarum gentium Præpo-
siti, Moyses nos per canticum docuit,
quando diuidebat Altissimus gentes,
quando separabat filios Adam, consti-
tuit terminos populorum suorum iux-
ta numerum Angelorum suorum, sic
quippe legit, quod exprimitur in
altera lectione, filiorum Dei. Et sa-
piens Daniel, subiungit, in visione An-
geli audiuit ipsũ dicentem, quoniam
Princeps Regni Persarũ restitit mihi
& ecce Michael vnus de Principibus
primis venit in adiutorium meum, &

*Angeli
custodes
prouincia-
rum.
Vid. Pe-
rer. e. 23.
Genes.
Maldon.
cap. 18.
Matth.
Ians. c.
71. Con-
cord. Eu-
ang. Ba-
sil. 10m. l.*

DE ANGELO

ego remansi ibi iuxta Regem Persarum, & alibi, Princeps Græcorum veniebat. Et Angelos, qui ad defensionem Iacob domum suam repetētis præstò erant, *Castra Dei sunt hæc*, Hebræi tenēt, quemadmodum Totastus & Lyranus referūt, fuisse Angelos custodes regionis Syriæ, & Canaan quam Iacob peragrabat, ut ne discrimen aliquod, in terra cui ipsi præsidebant, incurreret. Neque verò provincijs duntaxat Angeli assignati sunt verum etiã exercitijs, ciuitatibus ac castellis, hoc sensu explicat Totastus locū Esaiæ,

*Angeli
custodes
exerci-
tuum.*

Esai. 62. Super muros tuos Hierusalem constitui custodes, tota die & nocte perpetuò non tacebunt.

Exemplū. Superfunt etiam huius custodiæ effectus & exēpla clarissima, & inter cætera narratur in historijs Ecclesiast. Card. Baron. cū Gaina impius tyrannus magnā militū manū emisisset ad succendendū Palatium Constantinopolit. hiq; ut mandato parerent, in viā se dedissent, cōspectā fuisse numerosam aciē hominū

aspe-

*Baron.
tom. 5.
ann. 400.
Socrat.
l. 13. c. 6.*

CUSTODE. CAP. II. II

aspectu nō minus formidabili, quā
statura grandi; vnde cōterriti re in-
fecta regressi sunt. Omniū verò
sententia isti Angeli custodes erant.

Balduino Regi, cum exercitus ip-
sius angustijs viarū conclusus adeo-
que in periculo esset, nè deprehen-
si ab hostibus internecioni darentur,
ducem quendam incognitum ei ap-
paruisse scribunt, qui apprehenso
vexillo per aliam viam vniuersum
agmen deduxit Hierosolymā. Hinc
conijce, quanta deuotione Reges ac
Duces recurrere deceat ad Angelū
custodē, maximè hora p̄lij, & quan-
do cum inimicis terrestri aut mari-
timo certamine cōgrediuntur. Eodē
spectat, quod in libris Mach. scribi-
tur, vbi cum Lysias Iudæorū hostis
contra populū Dei bellū moliretur,
Machabæus re intellecta pariter cū
alijs militibus Deū multis lacrymis
orare coepit, vt Angelum bonū ip-
sius auxiliatorem submitteret, arreptif-
que armis, vbi militū animos gene-
rosa exhortatione ad p̄liū inflam-
masset, inimicis instructa acie obuiā

Baldui-
num Rex.
Baron. 16.
12. anno
1144.

Exemplū.

2. Mach.

11.

progressus est; mox igitur apparuit procedens eos eques in veste candida, armis aureis, qui in signum victoriae: hastam vibrabat; quo conspecto, omnes laudare potestatem inuincibilis Dei, & confirmatis animis illustrem ab aduersarijs victoriam reportarunt.

Exemplum. Neque verò exempla hodiernae
Maffaeus ætatis defunt. Memoriae proditum est
lib. 1. hist. in historijs Indicis, Inuictissimum
Indic. Emanuelem Portugalliae Regem primariae nauis suae, quae ad Indias novum subactura orbem destinabatur, nomen dedisse GABRIELIS Archangeli; idque ut exercitus qui illa vehebatur ad expugnationem

Quid de- memoratae Indiae, non tam domi-
zeat face nandi cupiditate, quam desiderio
re milites seminandi Euangelium, protectione
reportan ne & custodia Archangeli illius frui
ses victo- posset, qui primus Euangelicae re-
riam per- nouationis nuntiū inueterato mū-
acto pra- do inuexit. Præterea, si contingat
lio? milites potiri victoriā, gratias illi
Exemplū reddere meminerint, cuius fauore
Judithe. de hostibus triumpharunt. Talem
133.

gratitu-

gratitudinem generosa castissima-
 que Iudith testata est, quæ obtrun-
 cato Holoferne, cum victrix ex ho-
 stilib. castris regrederetur gratias
 corâ omni populo, occinuit sancto
 Angelo, tanquam gloriosæ victoriæ
 auctori, dicens, *Viuit ipse Dominus,*
quoniã custodiuit me Angelus eius &
hinc euntem, & ibi commorantem,
& inde huc reuertentem & reuoca-
uit me Dominus gaudentem in victo-
ria sua in euasione mea, & liberatio-
ne vestra.

Longè iustius deinde peculiare *Angeli*
 Angeli ad gubernationem sacrorû *custodes*
 locorum & Ecclesiarum destinati *Tempor.*
 fuerunt. Quocirca docent Ioseph^o, *Ioseph. l.*
 Nicephorus & S. Hieronymus, pau- *2. & 12.*
 lō prius, quam Hierosolyma sub- *Niceph. l. 3.*
 uerteretur, auditas fuisse voces An- *hist. c. 4.*
 gelorum, qui ad custodiam Templi *Hier. q.*
 adhibiti erant, dicentium: Migre- *8 ad He-*
 mus hinc. *di.*

Notum est præterea factum S. *Exempl.*
 Michaelis in mōte Gargano, ex quo *Bren.*
 cum taurus pastoris cuiusdā in spe- *Rom. 81.*
 luncam fugisset, isque vt illum con- *Maij.*

A 7 fige-

figeret, sagittam emisisset; sagitta retorta in ipsum recidit sagittarium: & huius rei occasione didicerunt ab Episcopo loci, Sipontini incolæ, specum illum spectare singulariter ad custodiã S. Michaelis.

*Vibo B.
Gelrud.
Lansperg.
l. 4. c. 61.*

Refert Ioannes Lanspergius, Gelrudam Virginem conspexisse aliquot numero formosissimos Angelos, protectores templi cuiusdam.

*Angeli
custodes
Monasteriorum
& Collegiorum.*

Atq; hinc deducitur, quanta modestia ac veneratione in Ecclesia consistendum sit; & quã æquitate Paulus Apostolus foeminas hortat⁹ fuerit, ut ad reuerentiã Angelorum in templo præsentium capita obuelarent.

*S. Tho. 1.
p. 1. q. 113.
ar. 2. ad
primum.*

Ad hæc cuilibet monasterio siue Collegio Angel⁹ aliquis custos tribuitur, qui religiosæ istius familiæ curam gerat, iuxta sententiam Diui Thomæ, aliorumq; Doctõrũ. Imo etiam arbitratur Tostatus, singulis familijs, maximè si caput ipsarum persona iusta sit, præsidere singulos Angelos; ac subiicit, Angelum illũ, qui reduxit aliquando ancillam Agar ad domum Abrahæ, vnde profugie-

*Molina
1. p. q. 1. 3.
Angeli
custodes
familia-
rum.*

fugie-

fugiebat, fuisse Angelum Custodem
eiusdem domus.

Ex ijs igitur quæ præsentî capite
relata sunt, non obscure perspicias,
in quacunq; corporali necessitate
recurrendû esse ad Angelos, vt sub-
sidia vitæ, quibus in mortali hac pe-
regrinatione carere non possumus,
suppeditent; & in quotidianis peri-
culis pedes nostros à lapsu, & ani-
mas à morte præseruent, cuius rei
duo manifestissima signa deprehē-
das in Apocal. Ioan. Vidit imprimis
Apostolus Angelos coërcere vêtos,
ne nocumentum afferrent terræ: de-
inde audiuit aliû Angelû clamantē
quatuor Angelis, vt nec in terrâ nec
in mare vlttricem manum extende-
rent. *Vidi, inquit, quatuor Angelos
stantes super 4. angulos terra tenentes
quatuor vêtos terra, nè flarēt; & pau-
lò pòst, Vidi alterum Angelum ascē-
dentē ab ortu solis habentē signum Dei
vivi, & clamauit voce magna qua-
tuor Angelis, quibus datum est nocere
terra & mari, neque arboribus, &c.*

*Visio S.
Ioannis
Apoç 7o*

CAP.